

C-343/19. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2019. április 30.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Landesgericht Klagenfurt (Ausztria)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. április 17.

Felperes vagy más megjelölés:

Verein für Konsumenteninformation

Alperes:

Volkswagen AG

ÜGY:

Felperes [omissis]

Verein für Konsumenteninformation

[omissis]

1060 Bécs

[omissis]

Alperes [omissis]

Volkswagen AG [omissis]

38440 Wolfsburg [omissis]

NÉMETORSZÁG [omissis]

Tárgy:

3 611 806,00 euró és járulékai (Egyéb igény – általános jogvita)

1. A Landesgericht Klagenfurt (klagenfurti regionális bíróság, Ausztria) az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

Úgy kell-e értelmezni a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkének 2. pontját, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló körülmények között az a „hely[...], ahol a káresemény bekövetkezett”, valamely tagállam területén annak a helynek tekinthető, ahol a kár bekövetkezett, ha ez a kár kizárólag olyan pénzügyi veszteségből áll, amely a valamely másik tagállamban elkövetett jogellenes károkozás közvetlen következménye?

2. A Landesgericht Klagenfurt (klagenfurti regionális bíróság) az előtte folyamatban lévő 21 Cg 74/18v. sz. eljárást az Európai Unió Bírósága [omissis] által hozandó előzetes döntés kézhezvételéig felfüggeszti. **[eredeti 2. o.]**

Indokolás:

I. A tényállás:

A felperes az osztrák Vereinsgesetz (az egyesületekről szóló törvény) szerinti egyesületi jogi formában működő, bécsi (Ausztria) székhelyű közhasznú fogyasztóvédelmi szervezet. A felperes alapszabályban meghatározott feladatai közé tartozik a fogyasztók perlés céljából rá engedményezett polgári jogi igényeinek bíróság előtti érvényesítése. A Landesgericht Klagenfurt (klagenfurti regionális bíróság) előtt folyamatban lévő 21 Cg 74/18v. sz. eljárásban a felperes 574 gépjárművásárló (rá engedményezett) kártérítési igényét érvényesíti az alperessel szemben, és az alperes még nem számszerűsíthető, abból eredő károkért való felelősségének megállapítását kéri, hogy az uniós jogi rendelkezésekbe ütköző motort szerelt be a megvásárolt járművekbe.

Az alperes egy német jog szerint részvénytársasági jogi formában működő, wolfsburgi (Németország) székhelyű gépjárműgyártó. Az alperes HRB 100484. számon van bejegyezve az Amtsgericht Braunschweig (braunschweigi helyi bíróság, Németország) által vezetett cégjegyzékbe.

II. A felek kérelmei és érvei:

A felperes 3 611 806,00 euró és járulékai megfizetését követeli az alperestől, valamint az alperes minden olyan kárért való felelősségének megállapítását, amely még nem számszerűsíthető, és/vagy még később következik be.

A felperes jogellenes károkozásból és azzal egy tekintet alá eső cselekményből fakadó kártérítési igényekre alapítja pénzkövetelését, és kifejti, hogy a VW kipufogógázzal kapcsolatos manipulációinak 2015. szeptember 18-i nyilvánosságra kerülése előtt a keresetben megjelölt összes fogyasztó olyan (használt) járműveket vásárolt Ausztriában gépjármű-kereskedőtől vagy magánszemély eladótól, amelyek mindegyike az alperes által kifejlesztett (EA 189-es) motorral volt felszerelve. E motorok a 2007. június 20-i 715/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében vett tiltott hatástalanító berendezéssel vannak ellátva. A beépített manipulációs szoftver révén próbapadon „tisztá kipufogógázok”, vagyis az előírt határértékeknek megfelelő kipufogógázok kibocsátására került sor, valós körülmények között, tehát az utakon azonban a járművek ténylegesen az előírt határértékek többszörösének megfelelő mennyiségű szennyező anyagot bocsátottak ki.

Az alperes csak az említett manipulációs szoftver révén tudott az EA 189-es motorral felszerelt járművek esetében EU-típusjóváhozadáshoz jutni. Az **[eredeti 3. o.]** említett rendelet rendelkezései az egyéneket védő jelleggel bírnak, mert az alperes által forgalomba hozott minden jármű esetében a két- vagy háromkerekű járművek, valamint a négykerekű motorkerékpárok jóváhozásáról és piacfelügyeletéről szóló, 2013. január 15-i 168/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében vett megfeleléségi nyilatkozatot kell kiállítani, amelyet a vevőnek is át kell adni.

A járműtulajdonosok kára abban áll, hogy amennyiben tudtak volna az állítólagos manipulációról, a járműveket egyáltalán nem, vagy legalább 30%-kal alacsonyabb áron vásárolták volna meg. Az egyes járművek kezdettől fogva hibásak voltak, és ezért az alperes által állítottnál és a járműtulajdonosok által elfogadottnál lényegesen kevesebbet értek. A manipulált jármű piaci értéke és ezért vételára is jóval a ténylegesen megfizetett vételár alatt lett volna. A különbség megtérítendő bizalmi kárnak minősül. A felperes másodlagosan arra alapítja kérelmét, hogy a manipulált jármű értéke az autó- és használtautó-piacon jóval alacsonyabb egy nem manipulált járműéhez képest.

Megállapítás iránti kérelmével kapcsolatban a felperes kifejti, hogy abból kell kiindulni, hogy a járműtulajdonosok kára tovább nőtt a megnövekedett üzemanyag-fogyasztás, a rosszabb menet-, illetve motorteljesítmény és/vagy a nagyobb mértékű kopás miatt. Ezenkívül az állítólagos manipulációval érintett járművek piaci értékének további csökkenésével is számolni kell. Ezenfelül olyan további hátrányok is felmerülhetnek, mint például az érintett járművek közlekedésének tilalma vagy a nyilvántartásba vétel visszavonása. E károk még nem számszerűsíthetők, vagy még nem következtek be.

Az eljáró bíróság joghatóságát illetően a felperes a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: „Brüsszel Ia” rendelet) 7. cikkének 2. pontjára hivatkozik. Az adásvételi szerződés megkötésére, a vételár megfizetésére és a járművek átadására

vagy leszállítására minden esetben az eljáró bíróság illetékességi területén került sor. A jelen esetben nem pusztán közvetett kárról, hanem a joghatóságot megalapozó elsődleges kárról van szó. Ez a fogyasztók vagyonának csökkenése formájában, legkorábban a járműveknek az átadás helyén, tehát az eljáró bíróság illetékességi területén történő megvételével és átadásával következett be. Ezen a helyen fejtette ki először hatását az alperes jogellenes cselekménye, és okozott közvetlenül kárt a fogyasztóknak.

Az **alperes** a kereseti kérelem elutasítását kéri, és vitatja az eljáró bíróságnak a „Brüsszel Ia” rendelet 7. cikkének 2. pontja alapján fennálló joghatóságát. **[eredeti 4. o.]**

III. Az eddigi eljárás:

A kérdést előterjesztő bíróság kézbesítette az alperesnek a keresetet, és felhívta ellenkérelmének előterjesztésére. Ellenkérelmében az alperes joghatósági kifogást terjesztett elő; a kérdést előterjesztő bíróságnak e kifogásról kell jelenleg döntenie.

Jogi értékelés

IV. Uniós jogi alapok:

A „Brüsszel Ia” rendelet irányadó rendelkezései a következőképpen szólnak:

„[...] II. FEJEZET

JOGHATÓSÁG

1. SZAKASZ

Általános rendelkezések

4. cikk

(1) E rendelet rendelkezéseire is figyelemmel valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy, állampolgárságára való tekintet nélkül, az adott tagállam bíróságai előtt perelhető.

[...]

2. SZAKASZ

Különös joghatóság

7. cikk

Valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállamban az alábbiak szerint perelhető:

[...] 2. jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igényvel kapcsolatos ügyekben annak a helynek a bírósága előtt, ahol a káresemény bekövetkezett vagy bekövetkezhet; [...]"

V. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről:

[eredeti 5. o.] A „Brüsszel Ia” rendelet 66. cikkének (1) bekezdése értelmében e rendelet 2015. január 10. napján vagy azt követően indított eljárásokra alkalmazandó. A felperes 2018. szeptember 6-án indította meg keresetét a Landesgericht Klagenfurt (klagenfurti regionális bíróság) előtt, mire tekintettel a megindított eljárásra a „Brüsszel Ia” rendelet alkalmazandó.

1976. november 30-i Bier kontra Mines de Potasse d'Alsace ítéletében (21/76) a Bíróság megállapította, hogy a 44/2001/EK rendelet (a továbbiakban: „Brüsszel I” rendelet) 5. cikkének 3. pontja (jelenleg a „Brüsszel Ia” rendelet 7. cikkének 2. pontja) szerinti, jogellenes károkozáson alapuló joghatósági ok a felperes választása szerint mind a káresemény helyén, mind a kár bekövetkezésének helyén megalapozhatja a joghatóságot.

A káresemény helye a kárt előidéző esemény helye, tehát bármely olyan hely, ahol a „Brüsszel I” rendelet 5. cikke 3. pontjának hatálya alá tartozó cselekményt teljes egészében vagy részben megvalósították, illetve ahol a káresemény kezdetét vette. **A kár bekövetkezésének helye** az a hely, ahol a felelősséget keletkeztető esemény kárt okozó hatásai az érintettek kárára bekövetkeznek. A jogellenesen okozott vagyoni károk esetében a káresemény bekövetkezése helyének tekintendő az a hely is, ahol a vagyonban csökkenés állt be, mely esetben a joghatóságot csak az első kár bekövetkezésének helye alapozhatja meg, az esetleges közvetett károk bekövetkezésének helye azonban nem.

A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a kár bekövetkezésének helye kizárólag akként értelmezhető, hogy az az a „hely, ahol a jogellenes károkozásért, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekményért vagy ilyen cselekményből fakadó igényért való felelősséget keletkeztető károkozó esemény közvetlenül kárt okozott a közvetlen károsultnak” (a Bíróság 1990. január 11-i Dunmez France SA kontra Hessische Landesbank ítélete, C-220/88, 20. pont). Ugyanebben a határozatban – és számos másokban is – a Bíróság leszögezte továbbá, hogy a jogellenes károkozáson alapuló joghatósági ok kivételt képez az alperes lakóhelye szerinti állam bíróságainak joghatóságát előíró főszabály alól. E különös joghatóságok alapja a jogvita és az alperes lakóhelye szerinti állam bíróságaitól eltérő bíróságok közötti különösen szoros kapcsolat fennállása, amely igazolja az utóbbi bíróságok joghatóságának megállapítását olyan okokból, amelyek az igazságszolgáltatás megbízható működése és a hatékony eljárásszervezés célkitűzéseivel kapcsolatosak. A „Brüsszel I” rendelet egyik

célja, hogy megakadályozza a joghatósággal rendelkező bíróságoknak az egymásnak ellentmondó határozatok veszélyét növelő elburjánzását (a Bíróság 1990. január 11-i Dunmez France SA kontra Hessische Landesbank ítélete, C-220/88, 17. és 18. pont).

Az Antonio Marinari kontra Llodys Bank plc és Zubaidi Trading Company ügyben a Bíróság hangsúlyozta, hogy a „Brüsszel I” rendelet szerinti, jogellenes károkozáson alapuló joghatósági okot nem lehetséges olyan tágan értelmezni, hogy az magába foglaljon minden olyan helyet, ahol érzékelhetőek egy ténylegesen [eredeti 6. o.] máshol bekövetkezett kárt okozó cselekmény hátrányos következményei. Az „*az a hely, ahol a káresemény bekövetkezett vagy bekövetkezhet*” kifejezést ezért nem lehet úgy értelmezni, mint amely magában foglalja azt a helyet, ahol a károsult állítása szerint egy másik szerződő államban felmerülő és e másik szerződő államban őt ért első kár következtében vagyoni kár érte (a Bíróság 1995. szeptember 19-i Antonio Marinari kontra Llodys Bank plc és Zubaidi Trading Company ítélete, C-364/93, 14. és 15. pont).

A kérdést előterjesztő bíróság azt a következtetést vonja le a Bíróság hivatkozott ítélkezési gyakorlatából, hogy a jogellenes károkozáson alapuló joghatósági okra csak a közvetlen károsultak hivatkozhatnak, amennyiben elsődleges kárt és nem pusztán közvetett kárt érvényesítenek.

A konkrét ügyben azt állítja a felperes, hogy az általa érvényesített igények esetében elsődleges károkról van szó, amelyek a járműtulajdonosokat a csökkent értékű járművek átadási helyen történő megvétele és átadása révén érték. Csak ennek révén fejtette ki hatását az alperes jogellenes cselekménye, és okozott közvetlenül kárt a fogyasztóknak.

A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint azonban a felperes által hivatkozott, az EA 189-es motorba beépített manipulációs szoftver jelenti az elsődleges kárt, mivel annak révén a 715/2007/EK rendeletbe ütköző motor beszerelésére került sor, és a jármű ezért hibás volt, ami (közvetetten) csökkentette annak értékét. A felperes által hivatkozott, az értékcsökkenés miatt bekövetkezett kár a kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint a jármű kellekhibájából eredő közvetett kárnak minősül.

A kereset alapjául olyan vevők igényei szolgálnak, akik a járműveket gépjármű-kereskedőktől vagy magánszemély eladóktól vásárolták új vagy használt autóként. Ha elfogadjuk a felperes azon állítását, hogy a kár a járművek megvételeiben és ezáltal magukban a járművekben nyilvánul meg, akkor a kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint felmerül a kérdés, hogy a felperes érvelése alapján az állítólagos elsődleges kárnak nem már a mindenkori első vevőnél, jelen esetben a szerződéses kereskedőnél, illetve a járművek főimportőrénél kellett volna-e felmerülnie. Ha feltételezzük, hogy az elsődleges kár a mindenkori első vevőnél merült fel, akkor az összes későbbi vevőnél esetlegesen felmerülő károkat pusztán közvetett károknak kell tekinteni.

A Bíróság Marinari ítélete szerint ugyanis a „káresemény bekövetkezésének helye” kifejezést nem lehet úgy értelmezni, mint amely magában foglalja azt a helyet, ahol a károsultat állítása szerint egy másik szerződő államban felmerülő és e másik szerződő államban őt ért első kár következtében vagyoni kár érte. A pusztán közvetett károk **[eredeti 7. o.]** ezért nem alapozhatják meg a joghatóságot.

A jelen helyzet mindazonáltal eltér a Marinari ügy alapjául szolgáló helyzettől abban, hogy az utóbbi ügyben a felperest magát elsődleges kár érte az egyik tagállamban, és e kár mellett kívánt hivatkozni – az állítása szerint egy másik tagállamban bekövetkezett – közvetett kárra. A felperes jelen ügybeli érvelése azonban arra irányul, hogy a járműtulajdonosokat a járművek megvételéig és átadásáig és az állítólagos manipuláció ismertté válása előtt még egyáltalán nem érte kár, és így – a Marinari ügytől eltérően – elsődleges kár sem érte őket.

Az elsődleges és közvetett kár kérdése mellett azonban a kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint az a kérdés is felmerül, hogy megalapozhatják-e a „Brüsszel Ia” rendelet 7. cikkének 2. pontja szerinti joghatóságot a jogellenes károkozásból eredő kizárólag vagyoni jellegű károk.

A kizárólag vagyoni jellegű károk bekövetkezésének helyével kapcsolatban a Bíróság a Rudolf Kronhofer kontra Marianne Maier és társai ügyben iránymutató jelleggel állást foglalva megállapította, hogy – kizárólag azon az alapon, hogy a károsult pénzügyi kára vagyona egy részének valamely másik szerződő államban történő elvesztéséből ered – a „káresemény bekövetkezésének helye” nem jelenti a kérelmező lakóhelyét, ahol a „vagyonának központja” található (a Bíróság 20[0]4. június 10-i Rudolf Kronhofer kontra Marianne Maier és társai ítélete, C-168/02, 21. pont). 1995. szeptember 19-i Antonio Marinari kontra Llodys Bank plc és Zubaidi Trading Company ítéletére (C-364/93, 14. pont) hivatkozva a Bíróság hangsúlyozta, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a „káresemény bekövetkezése helyének” fogalmát nem lehetséges olyan tágan értelmezni, hogy az magába foglaljon minden olyan helyet, ahol érzékelhetőek egy ténylegesen máshol bekövetkezett kárt okozó cselekmény hátrányos következményei. Máskülönben a joghatósággal rendelkező bíróság meghatározása olyan bizonytalan körülményektől függne, mint a károsult „vagyonának központjának” helye, és ez következképpen gátolná a Közösségben lakóhellyel rendelkező személyek jogi védelmének megerősítését, amely – azzal, hogy egyszerre teszi lehetővé a felperes számára, hogy könnyen meghatározza, melyik bírósághoz kell fordulnia, és az alperes számára, hogy észszerűen előre láthassa, melyik előtt perelhető – az egyezmény egyik célkitűzése. Ezenkívül az ilyen értelmezés leggyakrabban arra lenne alkalmas, hogy megalapozza a felperes lakóhelye szerinti bíróság joghatóságát, amelyet az egyezmény az általa kifejezetten előírt esetektől eltekintve nem támogat (a Bíróság 20[0]4. június 10-i Rudolf Kronhofer kontra Marianne Maier és társai ítélete, C-168/02, 19. és 20. pont).

A Harald Kolassa kontra Barclays Bank plc ügyben a Bíróság megismételte, hogy az a pusztán tény, hogy a felperes pénzügyi következményeket szenved el, nem **[eredeti 8. o.]** igazolja a felperes lakóhelye szerinti bíróság joghatóságának

meghatározását, ha mind a káresemény, mind pedig a kár bekövetkezésének helye más tagállam területén található. Mindazonáltal a joghatóság ily módon történő meghatározása igazolt akkor, ha a káresemény vagy a kár ténylegesen a felperes lakóhelyén következett be (a Bíróság 2015. január 28-i Harald Kolassa kontra Barclays Bank plc ítélete, 49. és 50. pont).

A felperes érveire és a Bíróság hivatkozott ítélkezési gyakorlatára tekintettel a kár felmerülésének helye első látásra Ausztria, mert a kár először itt következett be, és váltott ki hatásokat az egyes járműtulajdonosokra. Ez amellel szól, hogy a kár bekövetkezésének a „Brüsszel Ia” rendelet 7. cikkének 2. pontja szerinti helye Ausztriában van.

A Bíróság azonban a nem sokkal később hozott Universal Music International Holding BV kontra Michael Tetreault Schilling és társai ítéletében egyértelművé tette, hogy éppen a tisztán pénzügyi károk esetében nem vehető alapul egyetlen körülmény, és megállapította, hogy egy tisztán pénzügyi kár, amely (az említett ítélet alapjául szolgáló helyzetben) közvetlenül a kérelmező bankszámláján következik be, önmagában nem minősíthető a (jelenlegi) „Brüsszel Ia” rendelet 7. cikkének 2. pontja szerinti „releváns kapcsolótényezőnek”. A tisztán pénzügyi kár indokoltan csak abban az esetben teszi lehetővé azt, hogy a kérelmező az ilyen kár bekövetkezésének helye szerinti bírósághoz nyújtson be keresetet, ha az ügy többi sajátos körülménye is e bíróság joghatósága mellett szól (a Bíróság 2016. június 16-i Universal Music International Holding BV kontra Michael Tetreault Schilling és társai ítélete, C-12/15, 38. és 39. pont).

A Helga Löber kontra Barclays Bank plc ügyben a Bíróság megerősítette végül a sajátos körülmények figyelembevételét az alperes lakóhelye szerinti bíróságoktól eltérő bíróságok joghatóságának elismerése során (a Bíróság 2018. szeptember 12-i Helga Löber kontra Barclays Bank plc ítélete, 29. és 31. pont).

A kérdést előterjesztő bíróságnak ezért kétségei vannak afelől, hogy a konkrét ügyben elegendő-e az osztrák bíróságok „Brüsszel Ia” rendelet 7. cikkének 2. pontja szerinti joghatóságának fennállásához önmagában az a körülmény, hogy a járműveket osztrák gépjármű-kereskedőktől vásárolták, és Ausztriában adták át. Ha a kár bekövetkezése „Brüsszel Ia” rendelet 7. cikkének 2. pontja szerinti helyének megállapítása során nem kizárólag az adásvételi szerződés megkötésének és a járművek átadásának ausztriai helyét vesszük alapul, hanem a Bíróság hivatkozott ítélkezési gyakorlata értelmében a bíróságok joghatóságának elismerése során figyelembe vesszük a „többi sajátos körülményt” is, akkor az alábbiakat kell megállapítani: **[eredeti 9. o.]**

A felperes lényegében azt kifogásolja, hogy az alperes megtévesztette a fogyasztókat azt illetően, hogy az általa gyártott motorok megfelelnek az uniós jognak, és ezzel a járművek kezdettől fogva alacsonyabb értékében megnyilvánuló kárt okozott a járműtulajdonosoknak. Az alperes felperes által állított jogellenes magatartása Németországban valósult meg. Ténybeli síkon az összes igény ugyanazt az alperesnek felrótt jogellenes magatartást érinti, amely

Németországban valósult meg. Ezért felmerül a kérdés, hogy a tényekhez való közelségükre és a könnyebb bizonyíthatóságra tekintettel objektíve nem az alperes székhelye szerinti német bíróságok lennének-e alkalmasabbak az állítólagos igények megvizsgálására. Önmagában ugyanis az a körülmény, hogy Ausztriában (vagy Európában) hol vásároltak meg és adtak át egy járművet, nem bír jelentőséggel az érvényesített igények szempontjából lényeges kérdések vizsgálata során. Valamennyi eljáró bíróságnak ugyanazokat a kérdéseket kellene tisztáznia: elkövette-e az alperes a felperes által állított megtévesztést? Megfelelt-e az EA 189-es motor az uniós jogi előírásoknak? Hatással voltak-e az alperes cselekményei vagy mulasztásai az említett motorral felszerelt járművek értékére? Ezzel összefüggésben abból kell kiindulni, hogy az e szempontból lényeges tárgyi bizonyítékok és tanúk része Németországban található. Az a kérdés is ugyanolyan jól megvizsgálható Németországban, mint Ausztriában, hogy a járművek veszítettek-e értékükből Ausztriában az állítólagos manipulációk miatt. A keresetben állított értékcsökkenés megállapítására százalékos számítás alapján kerül sor, ezért nem kell minden egyes járművet szakértőnek megvizsgálnia. A felperes által hivatkozott EU-típusjóvá hagyást sem Ausztriában adták meg, és ezért azt nem Ausztriában vonnák vissza.

A Universal Music ügyben tett megfontolásokat a jelen ügyre vonatkoztatva több körülmény is amellet szól, hogy a kár Németországban következett be: a Universal Music ügyben úgy következett be a kérelmező vagyoni kára, hogy pénzt utalt át hollandiai bankszámlájáról. A Bíróság ennek ellenére úgy ítélte meg, hogy a kár nem Hollandiában következett be, mert a cseh bíróságok joghatóságának megállapítását a megfelelő igazságszolgáltatással és a hatékony eljárásszervezéssel kapcsolatos okok indokolták. Jóllehet a felperes állítása szerint a jelen esetben az állítólagosan manipulált motorral felszerelt járművek megvételével és átadásával Ausztriában következett be a kár, az állítólagos károk azonban a felperes előadása szerint tények Németországban megvalósult összességére vezethetők vissza. A hatékony eljárásszervezés szempontjából, különösen a per tárgyának közelségére és a könnyebb bizonyításvételre tekintettel ezért a jelen esetben is a német bíróságok lennének objektíve alkalmasabbak az állítólagos károkért való felelősség tisztázására. **[eredeti 10. o.]**

Ha a felpereshez hasonlóan a járművek megvételének és utolsó vevők – köztük használtautó-kereskedők – részére történő átadásának helyét vesszük alapul a joghatóság kérdése szempontjából, a joghatósággal rendelkező bíróság alperes általi előreláthatóságát illetően is kétségek merülnek fel.

A kérdést előterjesztő bíróságnak végül kétségei vannak afelől is, hogy összeegyeztethető lenne-e a „Brüsszel I” rendeletben foglalt különös joghatósági szabályoknak a Bíróság ítélkezési gyakorlata által megkívánt megszorító értelmezésével az osztrák bíróságok joghatóságának megállapítása (lásd például: a Bíróság 2016. június 16-i Universal Music International Holding BV kontra Michael Tetreault Schilling és társai ítélete, C-12/15, 25. pont; Löber ítélete, 17. pont).

Az osztrák bíróságok joghatósága mellett szólhat mindazonáltal, hogy a felperes által hivatkozott jogellenes károkozással összefüggő jogalapok közül az egyik az ABGB (általános polgári törvénykönyv) 874. §-a szerinti, megtévesztésből eredő felelősségre vonatkozik. Ezen igény fennállásának tisztázásához a kérdést előterjesztő bíróságnak meg kellene vizsgálnia, hogy az egyes érintett járműtulajdonosokat, akiknek igényeit a felperes érvényesíti, ténylegesen megtévesztették-e, és az alperes magatartása okozati összefüggésben áll-e az állítólagos kárral. Az érintett járműtulajdonosok meghallgatása ezért elkerülhetetlen lenne. Önmagában azonban az a körülmény, hogy a bíróságnak Ausztriában lakóhellyel rendelkező tanúkat kell meghallgatnia, a kár bekövetkezésének helyével kapcsolatos, a „Brüsszel Ia” rendelet 7. cikkének 2. pontja szerinti joghatóságot megalapozó további kapcsolótényezők hiányában nem járhat a kérdést előterjesztő bíróság joghatóságának fennállásával. Már a felperes egyesület célja miatt sem lehet nem észrevenni, hogy azon érvelés háttérében, amely szerint a kár bekövetkezésének a „Brüsszel Ia” rendelet 7. cikkének 2. pontja értelmében vett helye Ausztriában van, érthető fogyasztóvédelmi érdekek állnak. A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint azonban ezen érdekek nem vehetők figyelembe a joghatóság vizsgálata során. Így a Bíróság például a 2014. január 16-i Andreas Kainz kontra Pantherwerke AG ítéletben (C-45/13, 31. pont) hangsúlyozta, hogy a „Brüsszel I” rendelet (a „Brüsszel Ia” rendelet 7. cikke 2. pontjának megfelelő) 5. cikke 3. pontjának pontosan nem az a célja, hogy a gyengébb félnek fokozott védelmet biztosítson.

Eljárásjogi megállapítások:

Mivel az uniós jog helyes alkalmazása döntő jelentőséggel bír a kérdést előterjesztő bíróság joghatóságáról történő döntéshozatal szempontjából, e bíróság előzetes döntéshozatalra utalja a fent megfogalmazott kérdést.

A Bíróság döntéshozataláig fel kell függeszteni a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárást. **[eredeti 11. o.]**

Landesgericht Klagenfurt (klagenfurti regionális bíróság), 21. csoport

Klagenfurt, 2019. április 17.

[omissis]